

Bogdán László
SOHA TÖBBÉ

Egyed Péter idézése

de a vodka jó volt akkor (mikor?)
Moszkovszkaja az a zöld emlékszel
akkor (de mikor az istenért?)
ezek szerint még volt ha azt ittuk
Péter szerezhette be a születésnapjára
de ez mégsem április 8-án volt
de akkor mikor
azóta a Moszkovszkaja is eltűnt
eltűnt minden
a helységneveket nem lehetett leírni
magyarul Zsófit megfenyegette
Cseke a főnöke ha még egyszer neki kell
kijavítania megnézheti magát
őt nem ezért fizetik – akkor miért? –
Zsófi anginás rohamot kapott
a csíkszeredai kórházba került
soha többé olvasta Cseke elcsukló
hangon '91-ben a Petőfi Házban
Farkassal elképedten meredtünk egymásra
arról nem volt szó hogy ő is fellép és mosakodik
hogyan és miért került oda és hozott ilyen helyzetbe
soha többé! akkor csak Polár vodka volt
az átmeneti korszak nehézségei
néztük a bánatos kék jegesmedvéket
később lett megint orosz is
a változás a változás de se a Sztálingrád
se a Kutuzov se a hamisított Smirnoff
s a felsorolás hosszan folytatható
nem volt olyan mint a Moszkovszkaja

amelynek a címkéje zöld volt
tudod a zöld a remény színe
s akkor még nem is beszéltünk a Sztalicsnajáról
annak vörös vagy a Krepkajáról amelynek fekete
sokat töprengtem a vodkás üvegek címkéjének
színe és a világ változásai közötti
összefüggéseken s akkor még
a helységneveket is le lehetett írni magyarul
és Cseke sem gondolhatott akkor még
arra hogy ő nem ő soha többé!
sőt követelte másoktól is hogy
tegyék le már azt a kurva garast!
melyik garast kellett volna tulajdonképpen
letenni és hova
soha többé!
megindultak a Szamos-parton a park felé
a vidám hóemberek fehér lett minden átmenetileg
Jézus-fehér majd hirtelen kezdett olvadni
locsogni csepegni minden és ismét visszanyerhette
megbízhatóan szürke színét
a mozdulatlan világ azok az ingaévek
se térhetnek vissza soha többé
Péterrel javígtattuk egy éjszaka a *Promenádban*
a kefelevonatokon a helységneveket
Sepsiszentgyörgy nem Sfintu Gheorghe lett hanem S.
és hősöm elménckedéseiről
hogy így az S.-i helytállás meg úgy
dekódolva azt olvasta ki egy ifjú kritikus
hogy a sütői helytállás néztük egymást
Péterrel egy utcasarkon hát igen
ezek már nem értik legyintett
változik a világ Lacuskám értekezhetünk
a nemzedékek kettős nyelvéről
mi még értettük Kányádit Lászlóffy
Páskándit Sütőt ezek már minket sem
értenek nemhogy őket szegény Cseke
mondotta akkor (mikor?) mentorom Lazics

neki se könnyű főszerkesztő is volt
s most mégis vele töröltetik fel
a padlót s ő másokkal szeretné
feltöröltetni de milyen padlót
de ha letette a garast és letette
akkor miért vállalja már-már kéjesen
még ezt is és miért csörög a garas
amit már régen le kellett volna
másoknak is tenni hova miért
hősi megalkuvással à la Hajdú Győző
és Cseke követelőzött a Sylvester
akkor tizenhét éves fiának is megírta
ma geológus Amerikában akkor (mikor?)
hogya meg akar jelenni az *Előrében*
ne az apjából induljon ki nézzen szét maga körül
és valljon például arról
hogya mit is adott nekik a fiataloknak
ez a szép új világ az aranykorszak
amikor minden este besötétedett
egymás után tiltotta ki az írókat
az *Előreből* soha többé
ittuk a találkozó után a bort a Berlinben
Cseke oda már nem követett soha többé
vonatokat van elég nevetett Hugó
kiszámoltuk az aprópénzt az utolsó borra
de ki tudja melyik lesz a legutolsó
a Berlinben már az asztalokra rakták
az égnek fordított székeket akkor (mikor?)
még a Berlin is megvolt és medvés német sört is
lehetett inni ott csak az ára emelkedett évről évre
csörgött a garas amit nem tettünk le megmaradt
az utolsó üveg borra akkor jelent meg
a *Tiszatájban* Utassy Dzsó egy verse
Farkas arról mesélt a vonaton
hogya hogyan ismerkedtek meg
még az elején de ki tudja hogya
hol van már az eleje hol van

az elérhetetlen föld akkor még (mikor?)
nem tudtuk hogy Cseke is felolvas
erről egyáltalán nem is volt szó
Johannes beszélget velünk ez volt a terv
szomorú szakállas arca ma is
előttem lebeg soha többé
s ez nem is vers mi a vers
amikor Zsófi szegényke anginás
rohamot kapott arra gondoltam
fogja még játszani a Kinderszenent
de Cseke ismételten figyelmeztette
nehogy már ő kelljen kijavítsa
Clujra Kolozsvárt hogy így hogy úgy
szegény Cseke lamentált Lazics
aki mindent tudott a Prahovában
egy úriember vagy egy úriember
feltételezetten szolid paródiája
egy olyan világban ahol nincsenek is
úriemberek s hogy követelőzik?
ugyan már rajta is mindent számon kérnek
engem is esznek írta Farkas
a Szórról akkor (mikor?)
Zsófi újra eljátszotta
és milyen gyönyörűen a Kinderszenent
de legalábbis feltette a lemezt
de miért izgat ez téged kérdezte Lazics
te amúgy sem akarsz írni az *Előre*be
vagy igen? s a lassú tébolynak is
vége lett soha többé
a Szamos-parton vonultak a park felé
a vidám hóemberek murokorrak vörösen
villogott mint a Sztalicsnajá címkéje
és Péter a szenvedés kritikáját elemezte
a félhomályban akkor (mikor?)
észre se vettük olvadni kezdett minden locsogni
cseperészni és szürke lett megint
minden tébolyszürke akár

a férfiak zakója arca a férfiaké akik
akkor (mikor?) állandóan szembejöttek velünk
és megint előlről soha többé
nem leszünk már ifjúmunkások
s már mindenhol előre van
írta egy másik költő akkor (mikor?)
Péter váratlanul átállépett a seholba
ez nem vers miért is lenne vers mi a vers
s a felidézettek közül többen már
az elágazó ösvények kertjében sétálgatnak
felidézve egy evezős-verseny
pillanatait kimerevednek az időben
ami olyan mégis mint egy ementáli sajt
s lyukain egymás arcába meredhetünk
mi akiknek még van arcunk
s felhangzik a Kinderszenen és Péter
a gyermekjátékok visszatérő motívumait
hangsúlyozza ki a szürke arcú férfiak
és a vidám hóemberek között
a Szamos-parton s ez nem is vers
miért is lenne vers olyan mindegy
nézem Péter ellobbanó árnyát az erdélyi
mezőkön görögnek az ördögszekerek
mint száz éve tegnap soha többé!¹

2018. augusztus 23.

---

1 Részlet az *Ott túl már egy másik világ volt* című, készülő könyvből, ahol kilépve az átíratok múzeumából a nagy sötétlő erdőbe, halott barátaim árnyait idézem.